ՄԷԾՄՈՒԱՑԸ

ԱԽԶԱՐ

ԵԷՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

ՇԷՐԱԻԹ

Սէնէլիի բէշին 150
Ամբ այլրդր 80
Իւչ այլրդր 40
Թաշրդալար իչին բօսբա իւնբէրի սէնէլիի . . 40
Շէնիր բօսբասր 80

Ղազէթայա միւրէգալիգ խուսուսատի իչին ե. Թօլաճեանց միւրաճատի օրունուր։

ԻԼԱՆԱԹ

Պէրէր սարրրր պիր տէճալրգ իչին 3
Իրինճի տէճա իչին 2
Իլ սահիճէյէ զօնուլսանբ պէհէր սարրրր . . 10
Ջիեատէ տէրն իտիլէճէք իլանաք իչին այրբնա բազալրգ օրունուր .

Ումուրս նախատա այիա պէնալէր մէճճանէն տէրճ օրունուր ։

Ն. 659 ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆԷ 1886 ՃՈՒՄԱԱ

ՆԻԻՍԽԷԻԻ 20 ԲԱՐԱ

ԴԵԿՏ. 5/17 ԱՂԱԹ. Յ. ՐԷՊԻ ԻՒ ԷՎՎԷԼ ՌՃԽԷ Ն. 659

ԱՍԻԹԱՆԷ 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1886

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՄՈՒԻ

Ղազէթամիզը գրաաթ վէ միւթալաաա բաղալէթ պուլուրան զէվաթը քիրամը տահա զիեատէ մէմնուն վէ խօշնուտ իթմէք իւզրէ, պունտան պէօյլէ միլլէթիմիզ երպապը գալէմինտէն պուլունան Գաբամաճեան Մինաս էֆէնտի թարաֆընտան, ումումի միլլէթիմիզէ միւթէալլիգ էրմէնիճէ միւթալէա վէ պահալար, վէ լէթայիֆէ տայիր (զաւեշտական) պէնալէր եազըլըպ տերճ իտիլէճէկի խասսէթէն իլան օրունուր։

Էֆէնտիի միւմայիլէյհին գալէմի զաթէն մալիւմ օրուպ, մազհարը հիւանի թէվեճճիւհ օրմուշ օրմասը յա, պու տէֆա ղազէթամիզըն ումուրը թահրիրիեէսինէ իչթիրաբը օգուտեանլարըմըզըն մուճիպի մէնուենիյէթի օրաճաղընը գավիէն մէմուլ իտէրիզ։

Պու միւնասիպէթլէ, ղազէթամըզ, Մէճմուայը Ախպարըն Պատկեր Հայկենաց սերլէվհալը Նիւսխէսինին ապոնէլէրինէ տախի կէօնտէրիլէճէք տիր։

Մաթպաա մահէլլիմիզին մէրքէզտէն ուղագ պուլունմասը հասէպիյլէ, ումուրը միլլիեէ վէ լէթայիֆէ միւթէալլիգ խուսուսաթտա, Գաբամաճեան էֆէնտիի կէօրմէք իսթէեէնլէրին, իսթանպօյտա Զուխաճր խանընտա, իւսթ գաթտա վագը թուլումպաճեան Ռուբէն էֆէնտինին օտասընա, վէ եախօտ Պաղչէ-գաբուսունտա, սուճու Պողոս վէ Յակոբ աղալարա միւրաճաաթ իթմէլէրինի ալեեան էյլերիզ։

Թաշրատան ումուրը միլլիեէ վէ լէթայիֆէ տայիր կէօնտէրիլէճէք մէքթուպլարընը մաթպասմըզա վէ եախօտ մէզքիւր մահէլլերէ, Գաբամաճեան Մինաս էֆէնտի նամինա կէօնտէրիլմէսի տախի պաշգաճա իսթաբ օրունուր։

Ղազէթամըզտա պունտան պէօյլէ գրիթիգէ տայիր (քննադատական) պէնալէր տախի տերճ իտիլէճէկինտէն, իլան իչին կէօնտէրիլէճէք քիթապ վէ բիսալէլերին իւքի նիւսխէ կէօնտէրիլմէսի տէ իլան իտիլիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԱՍԸ

Էվրօբա ղազէթալարը, շու սօն վաղթլարտա, Օսմանը բօլիթիգասը հագգընտա տօղրու մալիւմաթ վիրմէմիշլէր տիր։ Պաղը եէրլէրտէ, տէվլէթի Օսմանիէէ բօլիթիգասը լաեըդբյա անլաշրլմամըշ կիպի կէօրիւնտիկիւ հալտէ, տիկէր մահէլլերտէ պիւսպիւթիւն թէպտիլ իտիլմիշ տիր։ Պաղըլար, պու բօլիթիգաեր, կիւեա վուգուաթ վէ ահվալէ կէօրէ թէպտտիւլէ մէյեալ կիպի կէօսթէրիւեօրլար, պիր թագըմը, պիր նիեէթի մախսուսէ իլէ եախօտ պիր նիեէթի մախսուսէ օրմաեարագ, Օսմանը բօլիթիգասընը՝ Ռուս բօլիթիգասը օրմասընը թէէմին իտիեօրլար, վէ տիկէրլերի տէ, պու բօլիթիգատա, շարգլըլարա մախսուս պիր մէհարէթ ու ֆէթանէթ քէշֆ իլէեօրլար։ Պու ֆիքրլերին էքսէրիսի, պիր թագըմ մուխպիրլերին շու եա պու վուգուաթը, եախօտ, օ վուգուաթընը պիր դըսմընը էսաս իթթիխազ իտէրէք, քէնտի օգուտեանլարընա մալիւմաթ վիրմէլերինէն հասըլ օրմագտա տըր։ Հալ պու քի, Օսմանը բօլիթիգասընա սուրէթի մաթլուպտէ ագըլէրտիրմէք իչին, շուրասը ունուտուրմամալը տըր քի, տէվլէթի Օսմանիէէնին մէնաֆիի մուշթէրէքէն վէ միւնֆէրիտէն դայրըլմադ լազըմ տըր, վէ նիհաեէթ, տէվլէթ, քէնտի վէսայիթինին ճիւմլէսինէ թէմամյլէ մալիք տէյիլ տիր։ Իչթէ պու սօն սէպէպ իչին, Պապը Ալինին զաեէթ եհթիեաթ քեարանէ հարէքէթ իթմէսի իգթիզա իտեր։ Ցէվլէթի Ալիեէ, սօն մուհարեպէնին հասրլ իթտիկի ֆէնալըգլարրն իսպահընա չալըշրը պիր զէմանտա, պիրտէն պիրէ ասայիշի ումումիի իխլալ իտէն մէսէլէլերտէն պիրինի վագթսըզ թէսվիեէ իթմէք իսթէմէքլիք, տէվլէթի, զաեէթ թէհլիքէլի դարըշըգըլարա տիւչար իտէպիլիր։ Հէր ագիլ վէ էմրի պասրէթէ բիաեէթ իտէն հիւքիւմէթ, տէվլէթին պուլունտուղու ահվալէ կէօրէ մէսէլէքինի իթթիխազ իտեր։ Հէր տէվլէթին պագասընտա էօյլէ սըրալար վար տըր քի, զուհուրա կէլէն ֆըրսաթլարտան իսթիֆատէ օրունապիլիր, էօյլէ սըրալար տա վար քի, այնի ֆըրսաթլարը գօլլամագ իգթիզա իտեր։

Բաստր, սաղլըք սէօյլէտիք, տէվլէթի Ալիեէնին մէնաֆիի բէք չօգ տուր։ Զաթը հազրէթի բատիշահի, մագամը ճէլիլի Խիլաֆէթի հայիզ օրմալարընայ, աղթարը շարդ իեէնին պիւեիւք գըսմընը իսթիապ իթմիշ օլան, վէ մէմալիքի Շահանէլէրինին հուտուտու խարիճինտէ օրմագա պէրապէր, թահթը հիւքիւմէթի բուհանիեէլէրինտէ պուլունան իսլամիեէթին մէնաֆիի՝ ումումիեէսինէ նէզարէթ իթմէք վազիֆէսիյլէ միւքէլլէֆ տիրլեր, վէ սայիր հիւքիւմտարլարընտա մաւաֆ օլտուղուրը ֆէվգէլատէ մէսուլիեէթլերէ թապի պուլունմագտա տըրլար։ Մագամը ճէլիլի Խիլաֆէթին՝ պիւեիւք պիր նուֆուզ ու թէէսսիր իճրասընը իճապ իթտիրէճէկի։ վէ մագամը Խիլաֆէթ վազիֆէլէրինին պու պիւեիւքլիւք տահա զիեատէ ըէսմի պիր հալ քէսպ իտէճէկի տերքեար տըր։ Զաթը հազրէթի Խիլաֆէթբէնահինին իչպու մէմուրիեէթի, սաթհի սուրէթտէ նազարը տիգգաթա ալընաճագ մէմուրիեէթլերտէն տէյիլ տիր, վէ շէվքէթլու սուլթան Ապտիւլհամիտ խան հազրէթլերի իսէ, ճիւլուսլարընընն թա իպթիտասընտան պէրու, վազիեէթի ալիեէլերի վէզայիֆինի թէմամյլէ անլամը օլտուգլարընը իսպաթ պուեուրմուշլար տըր։ Զաթը հազրէթի Խիլաֆէթբէնահի, վէզայիֆի մէզքիւրեեի պիր տագըգա պիլէ նազարը տիգգաթլարընտան տուր իթմէտիքլերի կիպի, մէմուրիեէթի ազիմէի ըուհանիեէլերի մէնաֆիինէ թէալիւգիւ պուլունմաեան մէսէլէլերտէ տէ, մուխթաթարալը պիր բօլիթիգաեա սալիք օլարագ, մէմուրիեէթի մուգատտէսէլերինին հայսիեէթ վէ նուֆուզունու թէհլիքէեէ իլգա իթմէք իսթէմեեէճէքլէր տիր։

Լաքին, զաթը հազրէթի բատիշահի, եալընըզմագամը խիլաֆէթի հայիզ օրմաերը, մէմալիքի Օսմանիեէնին վէ բէքօգ թապի հիւքիւմէթլերին հիւքմոար, վէ մէթպուի մուազզամը, վէպու սրֆաթլա, պիր էվրօբա հիւքմարը վէ էվրօբա տէվլէթլերի հէյեէթի իթթիֆագիեէսի ազասը տր։ Իշպու հէյեէթ տախիլինտէ տէվլէթի Ալիեէնին վազիեէթի, սայիր տէվլէթլերին վազիեէթի կիպի, մուահէտաթ իլէ թայեին օրունմուշ տուր։ Մուահէտաթ ահդեամընճա, տէվլէթի Ալիեէ, քէնտի տօսթլըրընը վէ միւթէֆիգլերինի ինթիբաա իթմէկէ վէ սալթանաթընընէ, տիւնեանընն իւչ դրթասընտա մալիք օլտուղու մէնաֆիի միւշթէրէքէեէ զիեատէ խրտմէթ իտէպիլէճէք պիր խաթթը բօլիթիգաեա սալիք օրմաեա սերպէսթ տիր։ Ցէվլէթի Ալիեէ, հէր քիմէ մէյլ իտեր իսէ իթսին, պունտա պիր պէյիս եօգ տըր, չինքի մէյլիեաթընա, հէր կիւն թէպտիլ օրունան բօլիթիգանընն ըէվիչի թապիի ըէհպեր օլուր։

Պու կիւն, պիր տէվլէթ իչին, եաբրն տիկեր տէվլէթ իչին, վէ իւչիւնճիւ կիւն սայիր պիր տէվլէթ իչին խուսուսի տօսթլուգ կէօսթէրմէքլիք, վազթընն իճապաթընա մէտար օլապիլիր։ Ցիկեր տէվլէթլերտէն հէր պիրի, գօնուլարընընն [illegible] սէօյէսիրը, քէնտի մագսէտլերի լէհինտէ գուլլանիպիլտիկի հալտէ, վէսաեայը մեզքիւրէտէն միւսթէֆիտ օլտուղու կիպի, տէվլէթի Ալիեէնին տախի, իչպու սէրպէսթիի հարէքէթ իմթիեազընա մալիք օլտուղու ինքեար օրունմամըշ։

Պիր սէնէտէն պէրու տէվլէթի միւշարիլէյհա թարաֆընտան սալիք օրունան բօլիթիգաեա կէլինճէ, պու պապոտ իքի սիւալ իրատ օրունապիլիր։

Ցէվլէթի Ալիեէ, Էվրօբա հէյեէթի միւթթէֆիգասընը թէհլիքէեէ գօյմուշ մուտ տուր, վէ տէվլէթին մէնաֆիինէ զարար վիրմիշ մի տիր։ Պիրինճի սիւալ հագգընտա թէքմիլ Էվրօբա թաստիգ իթմէքտէ տիր քի տէվլէթի Ալիեէնին Էվրօբա հէյեէթի տիւելիեէսի հագգընտաքի վազիեէթի զաեէթ միւսթագիմանէ օրուպ, օն տէօրթ այտան պէրու Էվրօբանընն միւսալէհասը, լուղէթին մանէասընճա տէվլէթի միւշարիլէյհանընն եէտինտէ պուլունմուշ, վէ անը, սապը ու թէհամմիւլսիզ թիւքէթճէք պիր վազիեէթէ իլգա իյլէմիշ, վէ իչպու միւշքիւլ վազիեէթտէն գուրթուլմագ իչին, լազըմ կէլէն գուվվէթի իսթիմալէ իգթիտարը, վէ մուահէտաթ ահդեամընճա հագգը հայիզ օրմուշ իքէն, տէվլէթի միւշարիլէյհա, Էվրօբա հէյեէթի տիւելիեէսի գարշըսընտա իսթիգամէթի էլտէն պրագմաեարագ, վէ շայեանը թէհայեիւր պիր սիւքիւմէթ իպրազ իյլեեերէք, Էվրօբանընն թէվեճճիւհաթընը ճէլպ իթմիշ, վէ Պաղգան պուհրանընընն իպթիտասընտան պէրու, հէյեէթի տիւելիեէտէն գաթան այրըլմամըշ տըր։ Հաթթա քէնտի իթիտալքեարլըղըյա Էվրօբանընն շիւքքանիյեէթինէ տախի պիր հագգ գազանմիշ տըր քի, պու հագգընինքեար օրունամաեաճաղընը մէմուլ իտէրիզ։

Իքինճի սիւալէ կէլինճէ, պունուն ճէվապը տախի իգնա իտէճէք սուրէթտէ տիր։ Շէօյլէ քի, մէնապիի միլլիեէտէն պիր տամլա գան ագմամըշ պիր բարա թէհիեէ գուլլանըլմամըշ վէ թիճարէթ ասլա գաթթ օրունմամըշ տըր։

Հիւքիւմէթ, քէնտի իչինէ տէվամ իթմիշ, վէ շու պուհրանամիզ զէմանտա, քեաֆֆէյի մուազզամ տէվլէթլերի սիլահա սարըլմաեա մէճպուր իտէճէք ահվալ վէ վէգայիի ֆէվգէլատէ սըրասընտա բէք չօգ իսլահաթը մալիեէ վէ սայիրէ եօլունտա ճէրէեան իյլէմիշ թէտարիքեաթը հարպիեէ իլերի սիւրիւլմիշ։ Վէսայիթի թէտաֆիիյեէսի թահքիմ գելընմըշ, վէ Էվրօբա հէյեէթի տիւելիեէսի պօզուլտուղու անտէ, իթթիֆագընընն գըյմէթինի արթըրմըշ տըր։ Էկերչի հէյեէթի տիւելճէ պիր գաթը միւնասէպաթ վուգու պուլուր իսէ, տէվլէթ Ալիեէ, աբանսըզա կէլմէեէճէք տիր, վէ շիւպհէսիզ, հանկը թարաֆտան զիեատէ մէնֆաաթ կէօրիւր իսէ, իթթիֆագը աղըրլըզընը, վէզնին օլ թարաֆընա մէյլ իթտիրճէճէք տիր։ Հալ պուքի պու մուվազէնէնին նէ օլաճաղը մէսէլէսի, հէնուզ թայեին գըսանմամըշ տըր։ Տէվլէթի Ռուսիէ, նէ՝ Ռուսիա իլէ վէ նէ՝ տէ սայիր պիր տէվլէթ իլէ թէահիւտէ կիրիշմիշ տէյիլ տիր։ Ցէվլէթի միւշարիլէյհա՝ Էվրօբա հէյեէթին միւթթէֆիգայը տիւելիեէսի տէվամ իթտիքճէ, պու հէյեէթի էմնիյեէթէ չայեան վէ միւսթագիմ պիր ազասը օրմագլըգ մէվգիսինի մուհաֆազա իլէ, քէնտի իսթիգլալիեէթինի պագի սագլաեաճագ տըր։

Էվրօբա հէյեէթի միւթթէֆիգայը տիւելիեէսի պօզուլտուղունտա, նէ՝ վագը օլապիլէճէկինի պու կիւնքի կիւն թէտգիգ իթմէք իսթէմէկիզ։ Պու միւթալաաթը պէեան իթմէքտէն միւրատմըզ իսէ, Պաղգան պուհրանը էսնասընտա ճէրէեան իթմիշ օլան Օսմանը բօլիթիգասընը մուխթասարէն պէեան իթմէքտէն, վէ հիւքիւմէթճէ ճէրէեան իտէն միւղաքբէլ էսասը, վէ պիր թագըմպիւեիւք մէսուլիեէթլերին հագգը թաստիգի իւզերինէ միւէսսէս օլան պիր բօլիթիգաեը սուրէթի հագգիեէսինտէ իրաեէ իյլէմէքտէն իպարէթ տիր։ Իչթէ, Էվրօբանընն, պու բօլիթիգաեը թաստիգ իթթիքտէն պաշգա, օլ պապոտէքի ագլ ու ֆէթանէթ հագգընտա իզհարը հայրէթ իյլէեէճէկի վէ թարիխի ումումինին, իչպու բօլիթիգաեը մէսայիի նատիրէեի տիւելիեէտէն պիրի մագամընտա գայտ իտէճէկի տերքեար տըր։ Ցիլ վագը Էվրօբանընն բօլիթիգաճա մուվազէնէսինի էլտէ թութմագըգ վազիֆէսի զաթը հազրէթի բատիշահիեէ թէրէթթիպ իյլէմիշ, վէ զաթը հազրէթի Շէհրիեարի քէմալ ագլ ու ֆէթանէթլէ մուվազէնէյի մէզքիւրեյի եէտը Շահանէլէրինտէ թութմուշլար տըր։

(Ցէվ-դ)

(Լ. Հերզ.)

ՏԱԼԻԼԻՑԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գալաշիսարը սահիպ էշրաֆընտան Մէհէմմէտ Նուրի բաշա հազրէթլերինէ, Բուսէլի պէյլէրպէյլիկի բաեէսի թէվճիհիյլէ, իքինճի բիւթպէտէն նիշանը ալիի Օսմանի.

Սըրպիսթան սեֆարէթի պաշ քեաթիպի Մ. Միշել Միխայիլովիչէ իւչիւնճիւ բիւթպէտէն Մէճիտի.

Պաշ թէրճէմանը Մ. Թէրխան իլէ իքինճի քեաթիպի Մ. Պօղազովիչէ իւչիւնճիւ բիւթպէտէն նիշանը ալիի Օսմանի իթա պույրուլմուշ տուր։

—

Շէրէֆվագը օլան տավէթի սենիյեէ իւզերինէ, սատրազամ հազրէթլերի, տիւնքի կիւն սապահյաեը մապէյնի Հիւմաեունա պիլ ազիմէ, պազը իրատաթը սենիյեէյի տխզ իյլէտիքտէն սօնրա, մագամը տէվլէթլերինի թէշրիֆ պուեուրմուշլար տըր։

—

Ախիրէն տախիլիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն հէր թարաֆա եազըլան թահրիրաթը ալիեէտէ, գայմագամ վէ միւտիրլէրին թաստիգի մէմուրիեէթլերի խուսուսունտա թէէխբաթ վուգու պուլմագտա օլուպ, պու հալ իսէ, էքսէր մահէլլերտէն պու եօլտա վիրուտ իթմէքտէ օլան ինհալարը թալիմաթա զայրը մուվաֆրդ օրմասընտան, եանի իսթիֆասը իւզերինէ, եէրինէ տիկէրլերինին թայեինի ինհա օրունան գայմագամ վէ միւտիրլէրին իսթիֆանամէլերինին, վէ մուճիպի ճեզա հալ վէ հարէքէթինտէն նաշի, ազլի իշար գելընանլարընն տախի մուհաքէմէսի պիլիճրա հիւքմիլիւ մազպաթասընն կէօնտէրիլմէմէսինտէն վէ իգթիտարսըզլըզընտան պահսլա, ազլի եազըլանլարընն նէ կիպի ահվալտէ վէ նէ սուրէթլէ իգթիտարսըզլըզը թէհագգուզ իյլէտիկինին թայեինի մատտէ օրունարագ, մէճլիսի իտարէյի վիլաեէթ մազպաթասը յա պիլտիրիլմէմէսինտէն, վէ թայեինի իշար օրունանլարընն էքսէրիսի զայրը միւնթէխպ թագըմտան օրմաղլէ պէրապէր, մուսատտագ թէրճէմէի հալ վարագալարընընն ինհալարը յա կէօնտէրիլմէմէսինտէն, վէ գանունէն մուճիպի ճեզա պիր հալ ու հարէքէթլերի օրմատընը հալտէ, ուֆաճըգ պիր սեպեպլէ ազլերի եազըլմասընտան նաշի, մահէլլերիյլէ պիր թագըմ մուխապէրաթտան իլերի կէմէքտէ պուլունմուշ օլտուղունտան, վէ թալիմաթ տայիրէսինտէ վուգու պուլմագտա օլան իշարաթընն տերհալ իճապաթը իճրա գելընարագ, թէէխիւրաթը մասլահաթա հիչ պիր վէճհլէ սեպեպիյեէթ վերիլմէմէքտէ պուլունտուղունտան, պատէմա ազլ վէ նասպ հագգընտաքի ինհալարընն թէմամիյլէ ահքեամը թալիմաթա թէվֆիգինին, վէ մէճլիսի վիւքէլա գարարը մուճիպինճէ, մահէլլերինճէ թայեին օրունաճագ

գայմագամ վէ միւտիրլէր իչին թա-
ղին թայեինլէրինտէն նիհաեէթ պիր-
այ իչինտէ ճանիպը նէզարէթէ միւ-
ռեճաաթ գըլընմագ ուսուլ իթթի-
խաղ իյլէտիկինին, վէ խիլաֆը գա-
բար վէ իշար հարէքէթլէ թէէխիրի
մոսլահաթա մէյտան վէրիլմիկի
հալտէ, օլ պապտէ թէվէլլիւտ ի-
տէճէք մէսուլիէթին մահէլլէրինէ
այիտ օլաճաղընընը թավսիյէ վէ
թէպլիղի նիզամը գաթի թահթընտա
կէօրիւնտիւկիւ իշար գըլընմըշ
տըր։

—

Տախիլիէ նազըրը Միւնիր բաշ-
հազրէթլէրի տախի, տիւն, սաաթ
Յտէ մապէյին Հիւմաեունա ազի-
մէթլէ, իլթիֆաթը հաղրէթի Բա-
տիշահիէ մազհար օլմուշլար տըր։

—

Տիւն տախի իսլահաթը մալիէ
գօմիսիօնու ինիդատ իթմիշ տիր։

—

Թօգատ միւթէասարրիֆը Լաթիֆ
պէյ էֆէնտիէ նիւզուլ իսապէթ
իթտիկի իշիտիրմիշ տիր։

—

Պուլկար հէյէթի մէպուսէսի պիր
նէթիճէէ տէսթիքէս օլմուեաղագ,
ավելէթ մէճպուր օլուր իսկ, հէյ-
էթի նիեապէթ, Սօպրանիէ մէճլի-
սինի տավէթ իլէ, իսմէյրինի շիմ-
տիլիք իլան իթմէք իսթէմէտիկի ա-
նասըլ Պուլկար օլան տէօրթ զաթ-
տան պիրինին բրէնսլիկէ ինթիխա-
պընը թէքրիֆ իտէճէք իմիշ։ Հէյէ-
թի նիեապէթ, անասըլ Պուլկար օլան
պիր բրէնս ինթիխապ օլունուր իսկ,
տիւէլի մուաղզամա թարաֆընտան
թաստիգինէ լիւզումեաղ տուր զան-
նընտա իմիշ։

—

Հոկտեմբերին Յինճի ճումա իր-
թէսի կիւնիւ Լէմնի ատասընտա տա-
խի շիտտէթլի պիր հարէքէթի արզ
վուգու պուլմուշ իսկ տէ, պիր կիւ-
նա զարար վէ զիեանը մուճիպ օլ-
մամըշ տըր։

—

Մարաշտա պու սէնէ դըշ մէվսիմի
շիտտէթլէ հիւքմիւնիւ իճրա իթ-
մէքտէ օլուպ, նոյեմբեր իպթիտա-
սընտա օ թարաֆլարա էքի արշընտան
զիեատէ գար եաղմըշ տըր։

—

Օսմանլը թէպասընտան Սագըզ-
լը եօրկի գարթանըն Նէօլոգոս իս-
մինտէքի պիր կէմիսի, պուղտայ
եիւքլիւ օլարագ, Միսիլլիէ տոգ-
րու կէլիրքէն, պու սերն Յունճու
կիճէսի ֆուրթունաեա թութուլուպ,
բարչանմըշ։ Ֆագաթ գարթանը յ-
լա իչ նէֆէր թայֆէսի զուրթուլ-
մուշլար տըր։

—

Գարատաղ հուտուտը իւզէրինէ
մէսէլէյի զայիլէտէն պէրի թահթը
իթաաթտա պուլունմահան պաղը
քէօյլէրին իթաաթլարընը իսթիհսալ
իչին վիլաեէթճէ թէտաարի լազմէ
իթթիխաղ վէ իճրա, վէ թաշրճա
միւթէասարրիֆը Սիւլէյման բաշա
հազրէթլէրինին զիյրի գօմանտալա-
ընտա օմաղ իւզրէ, միգտարը
քեաֆի ասաքիրի Շահանէ սէվգ գը-
լընմըշ, վէ հէր նէվի մուամէլէյի
ճէպրիեէ իսթիմալինէ հաճէթ գալ-
մադըղընը, Գիրնիվան վէ Էշգօվա
գարիեէլէրի էհալիսինին քեամիլէ
իթաաթ իթտիքլէրի, իշարէթի բէս-
միեէսէն անլաշըլմըշ օլտուղու մա-
հէլլի զաղէթասընտա կէօրիւլմիշ
տիւր։

—

Նոյեմբերին սէքիզնճի կիւնիւ
եաղան շիտտէթլի եաղմուր էս-
նասընտա չամլըգ ճիհէթինտէքի
Գաֆսոյ գալէասընտա ասիդա իսա-
լէթի իտէրէք, վէ ճէպհանէսինին
քեաֆֆիէսինի թուրթուշտուրարագ,
էպնիեէնին նըսֆընտան զիեատէսինի
պէր հավա իթտիկի, վէ օ սըրատա
ասաքիրի Շահանէ էֆրատընտան
պիր նէֆէրին ճիւզիճէ եանտըղը
կիպի, իշպու շիտտէթլի եաղմուրըն
օրալարտա պիր խայլի սաաթլար տե-
վամ իտէրէք, եէվմի մէզբիւրտէ ի-
տանաթ գազասընտա վագը Պիրգու-
թի գարիեէսի ճիվարընտաքի ալթը
չիֆթճի խանէսինի տախ սուլար
պասըպ, թախրիպ իյլէտիկի, եանեա
զաղէթասընտա օգունմուշ տուր։

—

Սախրէն Տախիլիէ նէզարէթին-
տէն հէր թտրաֆա եազըլան թահ-
ըիրաթը ալիեէտէ, իրատէյի սէ-
նիյէ իլէ մանսուպ մէմուրլարի հագ-
լարընտա իճրա գըլընաճագ թահ-
գըգաթը էվվէլլիեէ իւզէրինէ, մա-
հէլլէրինճէ խօտպէխօտ իտտաա-
նամէ վէ դարարնամէ թանզիմ իտիլ-
մէմէսի, թէպլիղաթը վագըա ահ-
քեամընտան օլտուղու հալտէ, եինէ
պաղը մահէլլէրճէ պու պապտէ թու-
թուլան էվրագը թահգըգիեէնին
միւտտաիի ումումիէ իթաասըյա,
մէէմուրլարին թահթը մուհաքէմէեէ
ալընմասը զըմնընտա իսթիղան ի-
տիլմէքտէ, վէ մաղնուն վէ միւշթէ-
քեա ալէյհ օլան մէէմուրլար մուհա-
քէմէի մէէմուրին նիզամնամէսինին
պիրինճի մատտէսինէ թէվֆիղան ի-
թթիճվապ իտիլմէեէրէք, եալընըզ
թահգըգ մէէմուրլարը մարիֆէթիյլէ
իճրա իթտիրլիէն թահգըգաթ էվ-
բագը իրսալ գըլընմագտա օլմասընա
պինաէն, ճէլպի էվրագ վէ իքմալը
նօգսան իչին պիր թագըմ մուամէ-
լաթլա իչթիղալէ մէճպուրիեէթ հա-
սըլ օլտուգտան պաշգա, հուգուգու
ամիրէեէ վէ շախսիեէնին տախի
թէէխիր իյլէտիկի ճիհէթլէ, պուն-
տան պէօյլէ նիզամնամէ վէ իյդահ-
նամէ ահքեամընա հարֆիէնթէվֆիգի
մուամէլէ օլունմասը, վէ շաեէտ պուն-
լարըն պաղը ահքեամ վէ ֆըզրաթը
լաեըգըյլա անլաշըլամամըշ իսկ հալ
վէ էշ-էրլէրինէ զարար
տիլմէսի խուսուսունուն թէպլիղի
Շուրաի տէվլէթ տախիլիեէ տայրէ-
սինճէ վիրիլէն գարարա մէպնի թաա-
լիգ իտէն իրատէի ալիեէի սէտտա-
ըէթբէնահի իպթիղասընտան իտուկի
իշար գըլընմըշ տըր։

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

ՊԱՏԿԵՐ—ՀԱՅ—ԿԵՆԱՑ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՅՈՒՇՈՒՄ

Մեր երէկուան թուով բացատրե-
ցինք այն խոր տպաւորութիւն, որ
յառաջ եկած է Ազգ. Հիւանդանոցի
բարեգութ Հոգաբարձութեան Ատե-
նապետ ազնուասիրտ Միքայէլ էֆ.
Յակոբեանի հրաժարման առթիւ։

Թէպէտ պաշտօնական ջանքեր ե-
ղած են Յակոբեան էֆէնտիի հրա-
ժարականն ետ առնել տալու համար,
բայց Ն. Մեծապատուութիւն միշտ
կը պնդէ, որովհետև իւր հրաժար-
ման պատճառը չէ բացուած։

Այդ պատճառ ծագում առած է
Սամաթիայ նորաշէն եկեղեցւոյ յի-
շատակարանի խմբագրութեան խնդ-
րէ մը։

Մենք որչափ կրցած ենք ստուգել յիշեալ մեծանուն Բարերարն, Ազնուասիրտ Միքայէլ էֆ. Յակոբեան հաստատապէս կը պահանջէ որպէսզի նոյն յիշատակարանի մէջ նշանակուի անունն ողբացեալ Ներսէս Պատրիարքի, որ գլխաւոր ջանադիրն եղած է յիշեալ եղեկեցւոյ վերաշինութեան գործին։

Յակոբեան էֆէնտիի այս ազնիւ փափագն ըստինքեան արդարացի է, որովհետև ծանուցեալ իրողութիւն է թէ Յակոբեան էֆ. գլխաւորապար բարեյիշատակ Ներսէս Պատրիարքի յորդորներէն ներշնչուելով գլուխ կանգնեցաւ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ շինութեան հոկայ գործին, ուստի այս պատճառաւ Ն. Մեծապատուութիւն կը փափագի որպէսզի երջանկայիշատակ հանգուցեալին անունն ևս՝ իբր գլխաւոր ջանադիր շինութեան՝ նշանակուի նոր պատմական յիշատակարանի մէջ։

Այս է ահա բուն խնդիրն, որ կը յուզուի ջերմապէս, և յորում արդարութեան հակառակ ոչինչ կայ ընդդիմանալու, մանաւանդ թէ ազգային մեծանուն խորհրդոյն՝ Յակոբեան էֆ. իրաւաբ կը պահանջէ սրպէսզի երախտագիտութեան պարտ մը հատուցուի ողբացեալ Ներսէսի յիշատակին։

Յակոբեան էֆէնտիի այս ազնիւ փափագ ունի իւր բարոյական բարձր նշանակութիւն, որովհետև մարդեկեղեցական լինի՝ յն թէ աշխարհական- երբ հանրօգուտ նպատակի մ'իրացման, երբ մեծ գործի մը հաստատութեան գլխաւոր ջանադիր ու թելադրիչ կը լինի, պէտք է առայն հատուցուի երախտագիտութեան մի պարտ, և պէտք է յարգուի նորա յիշատակն յորինակ և՝ խրախոյս այլոց, և այս բան շատ կարեւոր է մանաւանդ մեզ նման բազմակարօտ ազգի մ համար, որ ճըշմարիտ բարոյականութեամբ կրնայ պահպանել իւր գոյութիւնը։

Գոհացուցիչ է տեսնել թէ Հայ-ժողովուրդն այս խնդրոյ առթիւ՝ հանդէս կը բերէ իւր բարոյական կենդանութիւն՝ խորապէս յուզուելով ազգային մեծանուն Բարերար Յակոբեան ազնուասիրտ Միքայէլ էֆէնտիի զգացած վիշտէն, կը պատրաստուի, օրինաւորութեան ճանբու մէջ, իւր ձայնը բարձրացնել։

Ժողովրդային այս անմեղապարտ յուզումնոր դատապարտելի կողմ տունի եռռէս, քանի որ ապօրէն միլոցներու չդիմեր լուրջ ուշադրութեան արժանի է, որովհետև կուզայ զգացնել թէ ինք-Հայ ժողովուրդն—անտարբեր չէ, կը յարգէ ու կը մեծարէ յօգուտ Ազգին աշխատողներն և երախտագէտ զգացմամբ կը լցուի դէպ առ բարերարաւ։

Ուստի, Ազգ. Պատրիարքարանի պարտքն է փութապէս կարգադրել այս խնդիր համաձայն Յակոբեան էֆէնտիի արդար փափագանաց, որ, ինչպէս կը տեսնուի, նաեւ ընդհանուրի փափագն է։

Եւ եթէ մենք իրաւամբ մեծ կարեւորութիւն կուտանք այս խնդրոյ, պատճառն այն է թէ բնաւ չենք փափագիր որ խղճի մտօք և թանկագին զոհողութեամբ աշխատող, բարերարող և տակաւին բարերարելու կամք ունեցող յարգելի անձնաւորութիւնք լքանին, յուսահատին և զղուանօք քաշուին ազգային գործերէ, յորս «բազումք են կոչեցեալք և սակաւք են ընտրեալք։»

Խնդրոյն մէջ եկեղեցւոյ օրինաց ու կանոնաց և Օսմանեան բարեխնամ տէրութեան ու ազգին շահուց հակառակ եթէ կէս մը կենար, 'ի հարկէ ոչ Յակոբեան էֆէնտի պահանջող կը լինէր, ոչ ժողովուրդն խորապէս կը յուզուէր և ոչ ալ մենք ժողովրդային զգացմանց թարգման կը կանգնէինք։

Բացատրեցինք արդէն թէ խնդիրն ի՞նչ նշանակութիւն ունի և ո՛րքան վնասակար հետեւանաց կը յանգի, եթէ արագ լուծում չտանայ։

Ի՞նչ պիտի ըլլայ յայնժամ Ազգ. Հիւանդանոցի վիճակն, եթէ պնդէ Յակոբ էֆէնտի իւր հրաժարման վրայ և իւր ընկերք վերջնականապէս գործէ քաշուին։

Ու՞վ պիտի լինի այս ամէն հետեւանաց պատասխանատուն։

Ուրեմն, ծանր է խնդիրն. և այնքան ծանր, որ քանի մտածենք նորա ամենածանր հետեւանաց վրայ, չենք կրնար խղճի հանդարտութեամբ լռել և չըսել ամենայն ակնածանօք թէ երբէք յուսալի չէր որ Վեհապետեան Ամեն. Ս. Յարութիւն Ս. Պատրիարքի և արդի Վարչութեան օրով այսպիսի խնդիր մը չկրցաւ դըժբաղդաբար գոհացուցիչ լուծում ընտանալ։

Այս դիտողութիւն կ'ընենք այն պատճառաւ որ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ու Ազգ. Վարչութեան խոհականութեան և փութաջան գործունէութեանը վրայ յոյս ու հաւատունինք, ուստի և անկեղծօրէն կըսենք թէ չենք փափագիր որ ոեւ գիծ մը թողուն իրենց ետեւէն, մինչդեռ ունին և տակաւին կրնան ունենալ գնահատելի գործեր։

—

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐ

Ստոյգ աղբիւրէ գոհութեամբ կը տեղեկանանք թէ յիշեալ տխուր միջադէպն, որ ծագած է Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ազնուասիրտ Յակոբեան Միքայէլ էֆէնտիի միջեւ, կարգադրուելու ընթացքի մէջ մտած է ջանիւք Քաղաքական Ժողովոյ Ա. տեղապահ Վսեմ. Յ. Նուբեան էֆէնտիի, որ յանկնած է այս խնդիր Ունճեան Վսեմ. Արիկ էֆէնտիի խնամոցը։

Յայտնի է թէ Վսեմ. Արիկ էֆ. մեծ դեր ունեցած է Սամաթիայի եկեղեցւոյ շինութեան գործին մէջ եւս։

Ուստի, կը յանձնարարենք ժողովրդեան սպասել բանակցութեան ելքից, որ լիայոյս ենք թէ յաջող պիտի լինի։

—

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

—

Մեր խոստման համեմատ պիտի սկսենք վաղուանէ հրատարակել այս ճիւղին վերաբերեալ ինչ ինչ նիւթեր, որ մեծ մասամբ կը ներկայեն ընտանեկան կեանքի պատկերներ։

Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

* * *

Բաթրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Գէորգ Ս. վարդապետին նախահագութիւնու թահթընտա պիր գօմիսիօնը մախսուս թէչքիլ օլունմուշ, վէ իշպու գօմիսիօնուն վազիֆէսի, Արսլան-պէկ գարիեէսի հարիգգէտէկեանը իչին թօրլանըլան իեանէլէրի գապուլ իտիպ, էմիխլեէթլի թէտպիր վէ վասթալար իլէ, մէզբիւր իեանէլէրի մահէլլինէ եէթիշիրմէքտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր։ Ազասը, սանտրգքեար՝ Զօպանեան Միհրան, վէ քեաթիպ՝ Մելիքեան Եղիազար էֆէնտիլէրտէն միւրէթթէպ օլան իշպու գօմիսիօն, էվվէլքի կիւն ագտը իճթիմա իյլէմիշ տիր։

Շէհրիմիզին միւխթէլիֆ մահէլլէրինտէ իեանէ թօրլանմահա պաշլանմըշ օլուպ, պիլիասսա Գում-գապուտա էրէյիճէ ազչէ վէ 30-60 թագըմ էսվոպ թօրլանմըշ տըր։

Շիմտիեէ գատար մէզբիւր հարիգէտէկեան իչին, Դատը քեօեիւ միլլէթատաշլարըմըզ միեանընտա թօրլանան իեանէնին միգտարը 131 լիրահա պալիղ օլմուշ տուր։

Շահզատէկեան հաղարաթը թարաֆընտան տախի 600 լիրա իհսան վուգու պուլմուշ տուր։

—

Նոյեմբերին 30 ունճու կիւնիւ թարիխիյլէ Իզմիր առաջնորդու Ս. Մելքիսեդեկ թարաֆընտան բաթրիգ Յարութիւն սրբազան հաղրէթլէրինէ վիրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, եէվմի մէզբիւրտէ Մեսրոպեան մէքթէպի ճէֆտիտինին ըէսմի քիւշտար զիյնէթլէ վուգու պուլմուշ, վէ պու զիյնէթտէ վալի հազրէթլէրիյլէ խընճախընճ դալէպէլիք հաղրը պուլունմուշ տուր։ Պու միւնասիպէթլէ, զաթը հաղրէթի Բատիշահի վէ մէքթէպին միւէսսիսի Սպարթալեան էֆէնտի իչին տուալար օգունմուշ տուր։

—

Քաղ. ժողովուն գարարը իւզրէ, բաթրիգ Յարութիւն սրբազան հաղրէթլէրի, խասթախանէ Հոգաբարձութիւնու ռիեասէթինտէն խթիֆա իտէն Յակոբեան Միքայէլ էֆէնտիեէ պիր մէքթուպ եազարագ, միւմաիլէյհին քիլիսէեէ վէ միլլէթէ վագը օլան խըզմէթլէրինի մէտհ ու սէնա իլէ զիբը իյլէտիքտէն սոնրա, վիրտիկի խթիֆա հէր նէ սէպէպլէ տախի օլսա, Ազգ. Վարչութիւն թարաֆընտան գապուլ օլունմահաճաղընը, վէ Վարչութիւնուն՝ Միքայէլ էֆէնտի կիպի պիր զաթն մուավէնէթինէ տայիմա միհթաճ օլտուղունու պէեան իյլէմիշ տիր։

Տիկէր թարաֆտան ալընան մալիմահա նէզարէն, Միքայէլ էֆէնտի, քէնտի խթիֆասը սէպէպինի զաեէթ մուհիմ վէ մուգտատէս սատ իթտիկինտէն, սէպէպի մէզբիւր հագգընտա պիր հիւսնի թէսվիեէ վէրիլմէտիքճէ, խթիֆասընը կէրի ալմագ չէօյլէ տուրսուն, պունտան պէօյլէ միլլէթճէ հիչ պիր մէմուրիեէթ գապուլ իթմէեէճէկինի պիլտիրմէքտէ իմիշ։

Էֆէնտիի միւմաիլէյհին բէք չոգ իյլիքլէրինէ վէ զայրէթինէ մաղհար օլան վէ քիլիսէլէրի երիկիրմի սէնէ միւհթերէգ գալտրգտան սոնրա, մահզա սաեէսինտէ թէքրար ինչա իտտիլիկինի կէօրմիշ պուլունան Սամաթիա էհալիսի, մ'ղբիւր խթիֆա խապէրինի իչթիտիքլէրինտէ, վէ պու խթիֆանըն սէպէպի տէ, մէզբիւր քիլիսէնին անլընա վագ իտիլէճէք օլան թաշ մէսէլէսի օլտուղունու խապէր ալտրգլարընտա դաեէթ միւթէասիր օլարագ, մուալլագատա գտան մէսէլէեէ հիւսնի թէսվիեէ վիրէրէք, սէպէպի խթիֆանըն օրթատան գալտրըրմասընը, Ազգ. Վարչութիւնտան բէճա իթմէք իւզրէ, պիր մահզէր թէտարիքինէ թէչէպիւս իթտիքլէրի իշիտիրմիշ տիր։

—

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

—

Բէթրէսպուրգ, 15 դեկտ. — Պաղը զաղէթալարըն Ալմանիաեա խասմանէ սուրէթտէ նէշը իթտիքլէրի մէգալէլէրտէն տօլաեը իթթաքը հավի օլարագ, զաղէթալար բէսմի պիր պէեանանամէ տէրճ իթմէքտէ տիրլէր։

Մէզբիւր պէեանանամէտէ, պէր վէճհի աթի իֆատէ օլունուեօր։ «Բուսիա Ալմանիանըն մէնաֆիինի հիմաեէ իթմէք նիեէթի դավիեէսինտէ օլուպ, Ալմանիանըն տախի Բուսիանըն հայսիեէթի ալէյհինտէ հէր կիւնա հարէքէթտէն կէրի տուրաճաղընը, վէ Էվրօբանըն միւհթաճ օլտուղու, վէ Բուսիանըն տախի իսթէտիկի միւսալէհաեը ումումիեէնին մուհաֆազասը իչին նուֆուզուղունու իսթիմալ իտէճէկինի իւմիտ իտէր։

—

Նիւ-եօրգ, 15 դեկտ. — Պու կիւն էօյլէտէն սոնրա, Նիւ-եօրգ պօրսասընտա պիր թէլաշ վուգուա կէլմիշ տիր։

Շարդ սէմիր եօլլարը դումբանիասը թարաֆընտան վիրուտ խէն իլան տրը.

Էքսէր զաղէթալար, էտիրնէ իլէ Շարգի Ռումէլի արասընտա սէմիր եօլ մուխապէրէսինին թոխիլ օլունտուղունու եաղմըշլար իսէ տէ, պու հավատիսին ասլ ու էսասը եօգ տրը, չիւնքի զաթարլար, հէր կիւն մունթազամէն իշլէմէքտէն տուր օլմամըշլար տրը, եալընըզ Մուսթաֆա-բաշատա եօլճուլարըն ագթարմա իճրասը փուգու պուլմաեօր. Հալ պուքի էտիրնէտէն Շարգի Ռումէլիեէ տողրու եօլճուլար վէ էմմատա պիլա մումանաաթ վէ պիլա թէէխիւբ սէվգ օլունուեօրլար. Դարշը թարաֆտան, եանի Շարգի Ռումէլիտէն էտիրնէեէ տողրու կէլէն եօլճուլար իսէ, Մուսթաֆա-բաշատա, պու խուսուս իշին մէզքիւր ըսթասիոն գուրպինտէ թէէսիս իթմիշ օլան վասի տայիրէէրտէ պէշ կիւն գարանթինա պէքլէեօրլար.

Փիշիւք բաքէթլէր, կրուբօրլար, վէ բասթա բաքէթլէրի, Ռումէլիի Շարգիտէն էտիրնէեէ տողրու կիտէն գաթարլարա գապուլ օլունմագտա, վէ Մուսթաֆա-բաշատաբի սրհհիեէ մերքէզինտէ թիւթսիւլէթիմէքտէ տիրլէր. Իլէթէ պուլաշմագլըղա միւասիր օլմաեան մալլէր, մէսէլա, պուղտայ, օտաուն, տէօշէմէլիք քէրէսթէ, շարապ, մատէն վէ սայիրէ, հէր վագթի սէվգ օլունտուղլարը վակօնլար իլէ, պիլա միշքիւլաթ վէ Ռումէլիի Շարգիտէն էտիրնէեէ տողրու կիթտիկինտէ, ագթարմա օլունմաեարագ սէվգ իտիլիեօրլար. Իլէթին պուլաշմասընա միւասիր օլան մալլէր, մէսէլա, եուն, թիյ, պէզ, թօրպա, տէրի, քէսիլմիշ հայվան վէ սայիր պու միսիլու մալլէր, Ռումէլիի Շարգիտէն էտիրնէեէ տողրու կիտերքէն, ըսթասիօնլարտա մուվագգաթէն չըգարըլմագտա տըրլար.

—

ԹԱՍՀԻՀ

Էվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէ Մ. Վ. Հայկազն իմզալը թահրիրաթտա «...իսկ Մէլքիսեդեկ Զարկընտիր» քէլիմէսի «Հարկընտիր», վէ մէզքիւր թահրիրաթըն իյզահաթը հավի ֆըգրասընտա (Ծանօթութիւն) «վարժապետ» քէլիմէսի «վարչապետ» օլաճագ տըրի։

Քէզալիք սիւնքի նիւսխէմիզտէ, Պապը Անիտէ, սատրազամ խարիճիեէ նազրը վէ միւսթէշարը հազարաթը՝ լա կէօրիւշտիւքլէրինի եաղտըղմըզ Աղարեան էֆէնտի հազրէթլէրի. Ազարեան պիրատէրանտան հանկըսը օլտուղու անլաշըլմատըղընտան, բաթրիզ Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի օլտուղու տախի պաշգաճա պէեան խիլիր.

ԻԼԱՆ

Սէլանիքլի Ապրահամ Պէնպէնիստէնին չարաբ տէբօտու.

Միւմաիլէյհին Սէլանիքտէն վէ Ակօսթատան կէթիրթմէքտէ օլտուղու ալէա վէ նէֆիս չարապլար տէբօտու. Գալաթատա, Թրամվայ մէրքէզի բիշկեահընտա, Տէյիրմէն խանը տէբունինտէ, ալթ գաթընտա վագը 4 նումէրօլու մաղազատա պուլունմայտա տըր.

Մէզքիւր տէբօտա, էսկի չարապլար, վէ ալէա մասթիգա վէ տիւղրագը տախի պուլունուր.

Գալաթատա Գարա քէօյտէ Գօմիսիօն խանը խարիճինտէ 18 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ մաղազատա մուդիմ Ճօրճի Ծանէթթօ էֆէնտինին պանգարնտան վիրուտ խէն իլան տրը.

Մաղազայի ատիզանէմտէն Ֆիրուխթ օլունան Պրընչվիգ բիեանգոտա մուվագգաթէն չըգարըլմագտա տըրլար.

—

ԹԱՍՀԻՀ

Էվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէ Մ. Վ. Հայկազն իմզալը թահրիրաթտա «...իսկ Մէլքիսեդեկ Զարկընտիր» քէլիմէսի «Հարկընտիր», վէ մէզքիւր թահրիրաթըն իյզահաթը հավի ֆըգրասընտա (Ծանօթութիւն) «վարժապետ» քէլիմէսի «վարչապետ» օլաճագ տըրի։

Քէզալիք սիւնքի նիւսխէմիզտէ, Պապը Անիտէ, սատրազամ խարիճիեէ նազրը վէ միւսթէշարը հազարաթը՝ լա կէօրիւշտիւքլէրինի եաղտըղմըզ Աղարեան էֆէնտի հազրէթլէրի. Ազարեան պիրատէրանտան հանկըսը օլտուղու անլաշըլմատըղընտան, բաթրիզ Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի օլտուղու տախի պաշգաճա պէեան խիլիր.

Գալաթատա Գարա քէօյտէ Գօմիսիօն խանը խարիճինտէ 18 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ մաղազատա մուդիմ Ճօրճի Ծանէթթօ էֆէնտինին պանգարնտան վիրուտ խէն իլան տրը.

Մաղազայի ատիզանէմտէն Ֆիրուխթ օլունան Պրընչվիգ բիեանգոտա սու պէլէթլէրինտէն աթիտէ մուհարրէր օլանլարա, գարշըլարընտա իշարէթ օլունան իքրամիեէլէրին իսապէթ էյլէտիկի ախիրէն վիրուտ խէն ճէհավէլէրտէն անլաշըլմըշ տրը

Նիւմէրօ	Մարգ
23832	5000
86987	3000
16194	2000
3714	1000
15614	1000
530	500
3802	500
9889	500
15602	500
21709	500

Աթիտէքի նիւմէրօլու պիլէթլէրին հէր պիրինէ 150 չէր մարգ ամօրթիսման իսապէթ իթմիշ տիր.

114	210	510	517	521
523	528	540	543	547
549	557	538	563	1003
1013	1017	1024	1121	3780
3801	3804	3805	3807	3818
3821	3828	3853	3834	3837
3853	3854	3859	3864	3869
3870	3876	3886	3887	3895
7127	7139	7162	9002	9012
9013	9018	9021	8027	9030
9034	9035	9039	9047	9864
9867	9871	9874	9875	9880
9896	9900	12201	12217	13402
13406	13410	13414	13420	13421
13423	13424	14607	15623	15530
15637	15641	16182	16185	16188
16193	16196	16197	18369	18377
18382	18385	18392	18394	21715
18907	18927	18938	21712	31741
21734	21722	21736	21739	23129
23095	23116	23118	23122	23843
23132	23813	23815	23828	30219
23850	23862	23900	30206	30243
30220	30225	30226	30241	86979

Մէզքիւր նիւմէրօլար իլէ մուրագգամ պիլէթլէր մաղազայի ատիզինին միհրիյլէ մէմհուր տրը։ Իրաեէ օլունտրգտա իսապէթ իտէն իքրամիեէ վէ ամօրթիման տէրհալ թէէտիեէ օլունուր։

Մէզքիւր բիեանգօնուն թէրթիպի ճէտիտինին պիրինճի գուրասը ալտֆրանկայունվարը 13 իւնճիւ վէ 14 իւնճիւ կիւնլէրի քէչիտէ գէլընաճագ տրը։

Թամ պիլէթ 140 ղրուշ.
Պիրէր բուպը 35 ղրուշ.
Պիր ատմի 17 ղրուշ.
սաթըլըր.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 3 դեկտեմ.

Էսխ. ումումի դեկտ. 4 գաբ.	16-19
» գ. ք. դեկ. 5 աչբլ. (տուպլը)	16-18
Ու գաբ. 4 գուբ. քէսիք	83-20
» » 5 աչբլ.	83-10
Սէրի Ա. Ս. Խթիգրազ	24-00
» Բ. Բ.	15-05
» C. Գ. »	16-18
Ռումէլի չըմէնտրֆէրլերի	35-7/8
Ձգէչ ֆայիզի	00-07
Բաքօր	00-00
Հէվալէսիզ »	35-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ գ. ք.	6-20
Օթտանզլ պանգաբ	5-25
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3-18
Ֆրամվայ	295-
Սօսիէթէ Օթթոման պանգաբ	03-20

—

Ա. ՉԵԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍ

Օսմ. լիրասը	100 դրչ.տան	Ղ. Բր.
Պէեաղ սէֆհտիեէ խարգը		107-01
Մէթալիք	»	98-00
Պէշիք	»	102-00
Ալթընըզ	»	102-00
Պագըր	»	800-
Գայմէ		500-0
Ինկիլիզ լիրասը		110-35
Ֆրանսըզ ալթունը		87-36
Բօլ		90-12
Գրէմից ալթունը		51-20
Գարպոն գայմէսի		9-64
Խթիգրազը տախիլի		
Գաբանտը		36-30
Աչբլը գուրօն քէսիք		36-28

—

ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 16 դեկտ.

Ինկ. գանսոլիտի	100-9/16
Էսհամը ումումիեէ աչբլը գ. ք.	15-
» » գաբանտը գ. ք.	14-7/8
65 խթիգրազը 1 ինճի սընըֆ	24-
69 »	00-
71 » 2 »	15-1/2
72 »	06-00
73 » 3 »	14-7/8
Տէվլէթի Ալիեէնին 77 խթիգ.	85-1/2
Օսմանլը պանգաբ	11-1/4
Ռուսիա խթիգրազը 1873	94-1/4
Մըսըր խթիգ. պիրլէշմիշ	75-
« խթիեազը (չըմէնտրֆէր)	94-7/8
Տաիրա սանիեէ	72-1/2
Մըսըրըն Բօչիլա խթիգրազը	94-
Մահարիթան էսհամը	000-
Գանսիօ Հարիզ	00 00
Բարիզ, 16 դեկտ.	
Ֆրանսըզ ֆոնտասու 3%	83-87
» » 4 1/2	110-10
Էսհամը ումումիեէ աչբլը գ. ք.	15-15
» » գաբանտը գ. ք.	15-17
Մուպատէլէ օլմուշ սէրի B	15-35
« » »	00-00
» » » C	15-10
Ռումէլի չըմէնտֆ. թահվիլաթը	36-25
Թունանչը Բէժի թահվիլաթը	000-00
Օսմանլը պանգաբ	534-37
Գրէտի Լիոնէ	591-00
Գրէտի ֆոնսիեէ	1438-00
Լիոն ագսիոնը	1253-00
Սիւէյշ ագսիոնը	2103-00
Ռուս ֆոնտասու 5% 1877	000-7/8
Իթալիա էսհամը	101-95
Մըսըր խթիգ. պիրլէշմիշ	381-25
Իսբանեա խարիճի խթիգ.	68-1/4
Բրիօրիթէ թահվիլաթը	365-00
Եունան 5% 1879	336-00
Գանսիօ Լօնտրա	25-40
Բարիս, 16 դեկտ	
Ֆրանսըզ ֆոնտասու 4 1/2 %	110-15
Օսմանլը » »	15-12
Ռումէլի չըմէնտրֆ. թահվիլաթը	00-00
Մըսըր խթիգրազը պիրլէշմիշ	381-25
Վիէննա, 16 դեկտ.	
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	126-25
Ռումէլի Շըմէնտրֆէրլերի	17-80

ԿԷՕՉՄԻՇ ՕԼԱՆ

ՁԱԶԸ ՄԻԼԼԻ ՇԱԻՐԼԷՐԻՄԻԶԻՆ

ԱՄԱՐԸ ՊԷՐԿԻՒԶԻՏԷԼԷՐԻ

Գալէտտէքի սէրլէվհա իլէ Գավաֆեան մաթպասասընտա թապ օլունմուշ օլան վէ 32 սահիֆէտէն իպարէթ պուլունան պու բիսալէ պազը կիւզել չիրլերի հավի օլուպ, 100 բարաեա քիթապճըտիւքքեանլարընտա սաթըլմագտա տըր։

կիրտի, վէ օրատա, քէնտիսի իշին խուսուսի պիր տայիրէ, վէ պիր թէզքիրէ եազմագ իւզրէ, իգթիզա իտէն չէյլէրի իսթէտի։

Օլ էսնատէ մէյխանէճի հազրը պուլունմատըղընտան, հէման չօճուգ հալինտէ օլան պիր տէսթիկեահտար, Տիրիէօեիւ, քէնտի էֆէնտիսինին եաթագ օտասընա կիրտիրտի, վէ իսթէտիկի չէյլէրի քէմալ իսթիճալ իլէ կէօթիւրտիւ։

Բա-տը-Շանս, մէզքիւր օտատա օթուրուպ, գօմիսէրէ պիր մէքթուպ եազտը, վէ պատէհու մէմուրը մէրգումուն ըէսմի էսվապընը պիր պօղչատա հրֆզ իտէրէք, պօղչաեը, մէյխանէտէ պրագտը, վէ օ կիւնիւ կէլիպ, պու պօղչաեը ալաճաղընը տէսթիկեահտար չօճուգա իիթաբ էյլէտի։

Զօճուգ, ֆիրարի օլան մահքիւմիւ, պիւեիւք պիր զապիթ զանն իթտիկի ճիհէթլէ,

— Բէք էյի, ամիրալըմ, տէյի ճէվապ վիրտի։

Բա-տը-Շանս, դօմիսէրին, իքի կիւն կէչմէզտէն, քէնտի էսվապընը ախզ իտէճէկինէ էմին օլտուղու հալտէ, մէյխանէտէն տիշարը չըգտը, վէ մահէլլի մէզքիւրտէն պիր գաչ ատըմ ուզագտա տուրուպ, սիվիլ գըեաֆէթէ մախսուս օլան ըէտէնկօթ իլէ շարգասընը հէնուզ կիյմիշ իքէն, պիր կէմիճիեէ բասթ կէլտի քի, պունուն եիւրիւեիշինտէն գաֆասը զիեատէճէ թուրկուն օլտուղու անլաշըլմագտա իտի։ Թայֆէյի մէրգում, նէ՝ եարտըղընը, վէ քիմէ խիթապ իթտիկինի պիլմէեէրէք, գօմիսէր գըեաֆէթինտէ պուլունան Բա-տը-Շանսա չու եօլտա սէլամ վիրտի.

— Սապահլար խայր օլսուն, միւլազիմ էֆէնտի։

Տիւրիէօ.— (Թայֆէնին սէրխօշլուղունա տիգգաթ իթմէեէրէք.) Խա՛յրը սապահլար օլսուն, տօսթում։

Այնի վագըթտա, մէրգումուն ֆիքրինտէ, պէհհէմէհալ քէնտիսինին գուրթուլմասը իշին պիր թասավվուր հասըլ օլտու, վէ պու թասավվուրունու մէվգըի իճրաեէ գօյմագ իշին ասլա վագըթ զայպ իթմէեէրէք, Թայֆէյի մէրգումու չաղըրտը, վէ քէլամա աղազ պիրլէ,

— Տօսթում, պանա պիր ճիւզլի խըզմէթ իտէպիլի՞րմիսինիզ, տէտի։

Թայֆէ.— (Քէնտիսինտէն պիր խըզմէթ թալէպ իտէն զապիթին բիւթպէսինի անլամագ խուսուսունտա ճիտտէն էնտիշէ իշինտէ օլարագ.) Ա՛ճայի՛պ եիւզպաշը, պէնտէն խըզմէթ թալէպ էյլէմէքլի-

15

ԲԱ-ՏԸ-ՇԱՆՍԸՆ ՊԻՐ ԿԷՄԻՃԻԵԻ ԹԷՀԼԻԲԷԼԻ ՊԻՐ ՎԱԶԻԵԷԹԷ ԴՕԳՄԱՍԸ

Հէքիմին կէլտիկի սըրատա, Ֆիէվրէօ, զաթէն հաեաթ էսէրլէրի կէօսթէրմէկէ պաշլամըշ օլտուղունտան, թապիաթիյլէ ումումուն նաղարը տիգգաթը, եէնիտէն մահքիւմը մէրգումա աթֆ օլունտու։ Թապիպ, մէրգումա էվվէլ էմիրտէպիր գուստուրուճու իլաճ իչիրտիպ, մուախխարէն, մուխաթարասը գալմատըղընը պէեան էյլէտի։

Ֆիէվրէօ բահաթլանընճա, տէրհալ վուգուի հալի հիքեաեէ իթմէսի քէնտիսինէ թէքլիֆ օլունտու, վէ մէրգում տախի Բա-տը-Շանսըն ֆիրարը քէյֆիեէթի իւզէրինէ պիր մասալ ույտուրուպ, էյզահաթ մագամընտա իշպու մասալը գօմիսէր էֆէնտիեէ նագլ իտէրքէն, արա սըրա, եա թապիի, եախօտ սախթէ օլարագ, ճճը հիսս իթմէքլէ, նագլիեէթինի գաթթ էյլէմէքտէ իտի։

Մէրգումուն նագլիեէթի շունտան իպարէթ իտի.

— Կարտիան ժիպլօթ, պէնիմլէ զինճիրպէնտ իտիլմիշ օլան արգատաշըմ իլէ պէնի պուրաեա կէթիրտի։ Զինճիր արգատաշըմ, օլ վագթա գատար պանա հիչ պիր սեօզ սեօյլէմէմիշ իտի, վէ ֆիքրինտէ պիւեիւք պիր թասավվուր վար տրը կիպի տիւշինճէլի պիր հալտէ կէօրիւնիւեօրտու։ Պուրաեա մուվասըլէթիմիզտէ, կարտիան, պիզէ, ապիր տագըգա գատար պէնի պէքլէեին, պէն կիտիպ, սիզին պուրատա պուլունտուղունուզու գօմիսէրէ խապէր վիրէեիմ՝ տէտի։

Գօմիսէր.— (Մահքիւմին նագլիեէթինի քէսէրէք վէ տայիմա հիտտէթ ու զաղապ իշինտէ պուլունարագ.) Վա՛յ, չավուշ ժիպլօթ, իքի մահքիւմիւ պէնիմ օտամտա եայընըզճա սի՛զ մի պըրագտընը։

Զավուշ.— Էվվէթ, գօմիսէր էֆէնտի։

Գօմիսէր, պու սըրատա ճէվապ վիրմէեիպ, անճագ թէրս պիր պագըշ իլէ կէօզլէրինի ժիպլօթա տիքտի, վէ Ֆիէվրէօեէ տէ,

ԻՏԱԼԻՅԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1886 Նոյեմբերին 1 ինճի Բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Բոլոր ի-Ռնիւրինտէն հատա Ատալար հանտէ քէօքրիւեէ

Սթ. Տգ.
2 45 Պիւեիւք-Ատա Հէյպէլի Պուրկաս Գընալը
3 00 Բէնտիքտէն Գարթալ Պ. Ատա Հէյ. Պուրկ. Գընա.
8 15 Գարթ. Պ. Ատա Հէյ. Պուր. Գընալը.

Քէօքրէ-տէն Ատալար հանտէ

4 30 Գընալը Պուրկաց Հէյպէլի Պ. Ատա Գարթալ
9 30 Գընալը, Պուրկաց Հէյպէլի Պիւեիւք-Ատա Գարթալ Բէնտիք
10 45 Գընալը Պուրկաս Հէյպէլի Պիւեիւք-Ատա

Բոլոր ի-Ռնիւրէն Ատալար հանտէ Քէօքրիւեէ

2 30 Պիւեիւք ատատան Հէյպէլի
2 45 Բէնտիք Գարթալ Պ.Ատա Հէյպ. Պուրկաս Գընալը
8 15 Բէնտիք Գարթալ Պ.Ատա Հէյպ. Պուրկաց Գընալը
(Պ.Ատատան 9 տա)

Քէօքրէ-տէն Ատալար հանտէ

4 80 Գընալը. Պուր. Հէյ. Պ. Ատա. Գարթալ Բէնտիք.
9 30 Գընալը. Պուր. Հէյ. Պ. ատա Գարթալ Բէնտիք
11 — Հէյպէլի Պ. ատա

Հավա չէտիտ լոտոս վէ թիրի գար օլտուզու կիւնէշրտէ սապահլեռեն Ատալարատան Քէօքրիւեէ սաաթ 3 տէ եալընզ պիր սէֆէր վէ ագշամ իւզէրի ռաախի Քէօքրիւտէն սաաթ 10 30 տա Պ. Ատատա գատար եալընզ պիր սէֆէր իմրա օլունճաղը կիպի սապահլարը քէօքրիւտէն Ատալարա վէ ագշամլարը Ատալարատան քէօքրիւեէ իմրա օլունան սէֆէրլէր էօյլէ հավալարտա Թաթիլ իտիլճէք տիր։

—

(Անատօլու ճանիպինտէն քէօքրիւեէ)

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

Եէվմ ռէֆէրէ

Ս. Տ.

ԳԱՐԹԱԼՏԱՆ ՔԷՕԲՐԻՒԵԷ

2 45 Գարթալ Մալթէրէ Մօտա Քէօքրիւտէն Գարթալա
10 15 Մօտա Մալթէրէ Գարթալ

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇՆ ԹԱՐԻԳԻ

Իւմէ Լէֆէնտէրէ Բարբարոս Գ-ՐԻ-ՈՎԷՖ ԵէօՀԷՆԷ Ռէֆէրտիր

ՔԷՕԲՐԻՏՏԷՆ

Սթ Տգ
2 30 Պիլա Թէսատիւֆ
3 25 Իզմիտ 2
6 15 Պիլա Թէսատիւֆ
7 55 Իզմիտ 4
10 30 Բէնտիք 6
11 20 Բէնտիք 8

Ս. Տ ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇՆ

3 15 Բէնտիքտէն 1
4 5 Բէնտիքտէն 3
7 5 Իզմիտտէն 5
8 30 Պիլա Թէսատիւֆ
11 10 Իզմիտտէն 7
11 45 Պիլա Թէսատիւֆ

—

ՄԱՐԲԻ ՔԷՕԲ ԹԱՐԻԳԻ

—

ԵԷՎՄԻ ՍԻՆԷՐԼԷՐ

Մ-ոտրիւեօյ-նոտէն տեօքրէ-եէ

Սթ. Տգ.
3 15 Մագրի քէօյ Սամաթիա Եէնի-գարու Գում-գարու.

—

Քէօքրէ-տէն Մ-ոտրիւեօյ-նէ

11 10 Գում-գարու Եէնի-գարու Սամաթիա Մագրի քէօյ

—

ԲԱՋԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մ-ոտրիւեօյ-նոտէն տեօքրէ-եէ

3 30 Մագրի քէօյ Սամաթիա Եէնի-գարու Գում-գարու

Քէօքրէ-նէ Մ-ոտրիւեօյ-նէ

10 45 Գում-գարու Եէնի-գարու Սամաթիա Մագրի քէօյ

Սիմ մէսրիւքեաթը էճնէպիեէին ազընզպ վէրիլմէսի պա էմրի սամի թահթը մէճմուլյեէթէ ալընաբաղը ճիհէթլէ Իտարէյի Մախսուսէ պիլէթճիլէրի թարաֆընտան ալընզպ վէրիլմէեէկի, վէ պիլէթճիլէր ապէչէ պօվմա իլէ միւքէլլէֆ օլմասընզլարընտան, իզահի վագթ իթմէմէք իչին եօլճուլարընը վաբոբ իւարէթինի էվվէլճէ թէտարիք իտիմէլէրի լազըմ կէլեճէկի իլթիմար օլունուր։

Քէօբրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլարը այնէն պիլեէթ ալզպ, պիլեէթ եէրինէ բարա ալմալարը քիւլեէն մէճմուս տուր։ Միւթէճասըրլարը պէր մուճիպի թահիմաթ չէտիտէն մէսուլ տուր։ Պինաէն ալէյէ վաբոբա բաքիպ օլան զէվմթը պիլէթլէրինի իսկէլէլէրտէն այմալարը միւսթէրճա տըր։

ԻՏԱԼԻՅԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Քեանունի էվվէլին Վինճի Բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԳԱՏԸ ՔԷՕԲ ԹԱՐԻԳԻ

Բոլոր ի-Ռնիւրինտէն հատա

Քէօքրէ-տէն Թ. Տգ.	Գատը Քէօքրէ-նոտէն Սթ Տգ.
2 45	2 45
3 30	3 30
4 15	4 15
5 00	4 30
5 45	5 00
9 15	9 15
10 —	10 —
10 45	10 35
11 30	11 20
12 —	12 —

Բոլոր ի-Ռնիւրէ

Քէօքրէ-տէն Սթ. Տգ.	Գատը Քէօքրէ-նոտէն Սթ. Տգ.
2 45	2 45
3 30	3 30
4 15	4 15
5 00	5 00
6 00	6 00
9 —	9 —
10 —	10 —
11 —	11 —
12 —	12 —

ԻՏԱԼԷՑԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իւչ եիւզ իրի սէնէսի քեանունի էվվէլին պիրինճի բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն Հայտարբաչ իսթիթը սէֆերլէրի պէր վէճհի ամի իճրա օլունաճաղ տըր։

Քէօբրիւտէն

Սթ. Տգ.	Գր. Նր.
2 25 Իզմիտ կիտէն	2
6 15 Պիլա Թէսատիւֆ	0
8 55 Իզմիտ կիտէն	4
10 50 Բէնտիեէ կիտէն	6

Հայտար բաչատան

4 5 Բէնտիքտէն կէլէն	1
7 5 Իզմիտտէն կէլէն	3
8 30 Պիլա Թէսատիւֆ	0
11 10 Իզմիտտէն կէլէն	5
Ֆեբ/ 29 Թըշրինի սանի սէնէ	302

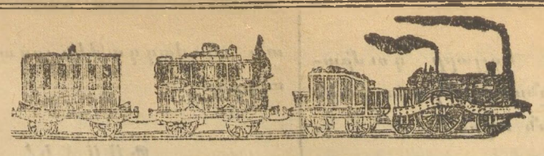

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Եօլճու Թարիքաալը 1886 Մայիս 1 տէն իթիպարէն

ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻԻՍՔԻԻՊ ԽԱԹԹԸ

522 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարչէնպիհ, Ճումաա վէ Բազար կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ. Սապահ
Սէլանիկ	Հարէքէթ	7 50
Թօքսին	»	8 12
Ամաթօվա	»	8 51
Գարասուլու	»	9 20
Կումանճէ	»	9 52
Կէվկէլի	»	10 20
Միրօվչէ	»	11 1
Սթրումնիցա	»	11 12
Տէմիրգաբու	Վ.իսուլ	11 48
	Հարէքէթ	12 18
Գրիվօլագ	»	1 10
Վէնից-Կրատաքօ	»	1 54
Քէօբրիւլիւ	Վ.իսուլ	2 44
	Հարէքէթ	2 59
Սէլէնիքօ	»	3 49
Զլսքիւպ	Վ.իսուլ	4 50
		Ագշամ

521 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարչէնպիհ Ճումաա վէ Բազար կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ. Սապահ
Իւսքիւպ	Հարէքէթ	8 00
Զէլէնիքօ	»	8 45
Քէօբրիւլիւ	Վ.իսուլ	9 31
	Հարէքէթ	9 46
Վէնից-Կրատաքօ	»	10 41
Գրիվօլագ	»	11 57
Տէմիրգաբու	Վ.իսուլ	12 16
	Հարէքէթ	12 46
Սթրումնիցա	»	1 24
Միրօվչէ	»	1 34
Կէվկէլի	»	2 24
Կումանճէ	»	2 59
Գարասուլու	»	3 11
Ամաթօվա	»	3 37
Թօքսին	»	4 19
Սէլանիկ	Վ.իսուլ	5 00
		Ագշամ

ԻԻՍՔԻԻՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ ԽԱԹԹԸ

622 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Սալը, Բէնչչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ. Սապահ
Միթրովիցա	Հարէքէթ	6 50
Վուչիթրն	»	7 2
Բրիչթինա	»	8 12
Լիբլիան	»	9 6
Վէրիսօվիչ	»	9 57
Գաչիանիք	»	10 48
Էլէհան	»	11 34
Իւսկիւպ	»	11 49
		Սապահ

621 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Սալը, Բէնչչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ իտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ. Ագշամ
Միթրովիցա	Հարէքէթ	1 15
Վուչիթրն	»	1 25
Բրիչթինա	»	2 11
Լիբլիան	»	3 1
Վէրիսօվիչ	»	3 40
Գաչիանիք	»	4
Էլէհան	»	5 35
Իւսքիւպ	Վ.իսուլ	6 30
		Ագշամ

ԻՇԼԵՏԻՃԻ ՏԱՒԻԼ

— Տէվամ իտին, տէյի պէեան էյլէտի։

Ֆիէվրէօ. — Իմոի, պուրատա եալընզ գալը գալմազ, արգատաշըմ, ճէպինտէն պիր գամա չըգարըպ, պօղազըմա տաեաթը՝ վէ չէօյլէ սէօյլէտի. — «Պէն պուրատան ֆիրար իտէճէեիմ. էկէրչի ֆիրարըմա մանի օլաճագ եօլտա պիր հարէքէթտէ պուլունուր իսէն, սէնի քէօբէք կիպի կէպէրթիրիմ։ Պէն իսէ, պաղըրմագ իսթէտիմ, լաքին պէնիմ եանըմտա իրի պիր ատէմ օլան, վէ եումրուղու ալթընտա պէնի էղմէքլիկէ իգթիտարը պուլունան արգատաշըմ, պիրտէն պիրէ միւրէքքէպ հօգգասընը ալարագ, պանա, «չու միւրէքքէպի իչմէլիսին, եօգսա սէնի գամա իլէ թէլէֆ իտէրիմ» տէտի, վէ պէն մուխալիֆէթ իթմէք իսթէտիմ իսէ տէ, իթաաթա մէճպուր օլտում, վէ միւրէքքէպի իչէր իչմէզ, պէնի պուլտուղունուզ հալէ տիւշտիւմ, վէ էթրաֆընտա նէ՝ վագը օլուպ օլմատըղընտան խապէրտար օլամատըմ։ Իչթէ, իչպու տալկընըզգ զէմանընտա, արգատաշըմ զինճիրի քէսիպ ֆիրար իթմիշ տիր։ Ամմա նա՝սըլ ֆիրար իթմիշ, իչթէ օրասընը պէեան իթմէք միմքին տէյիլ տիր, չինքի օլ էսնատէ քեամիլէն պաերըմըշ իտիմ։

Մէգքիւր մուխթասար, ֆագաթ միւսէրրահ էյզահաթտան, գօմիսէր մէճմուն օլտուզունու պիթթապի պէեան իտիպ, մահքիւմ օլան Տիւրիէօնիւն ֆիրար իթմիշ օլմասընա իսէ, չիւպհէ գալմամըշ իտուկինտէն, պէօյլէ սըրալարտա իթթիխազ օլունան թէտապիրէ թէչէպպիւս դելընը, չէօյլէ քի հեր թարաֆա թէլէկրաֆ չէքիլտիկի կիպի, մահքիւմիւ թաագիպ իթմէք իւզրէ տախի ժանտարմա նէֆէրաթը սէվգ օլունտու։

Գօմիսէր, պու թէտապիրլէրի իթթիխազ իթմէքլէ պէրապէր, Ֆիէվրիէօեիւ տէ հապսխանէնին զընտանընա աթտըրտը։

Պիր գաչ կիւն գատար, թէքմիլ հապսխանէ խալգը, եանի մահքիւմլեր վէ կարտանլար, գօմիսէրին սերթիկինտէն տօլաեը չիքեաեէթտէ պուլունտուլար իսէ տէ, մուախարէն եինէ հեր չէյ էսկի հալինի պուլտու։

Ֆագաթ գօմիսէրին, Տիւրիէօեիւ, ֆիրար իթտիկի կիւն ճէլզ իտիչի, քէնտիսինէ զաեէթ մուհիմմ պիր խապէր վիրմէք իչին իտի։

Շէօյլէ քի, հարպիեէ նազըրը, մահքիւմ օլան Տիւրիէօ իչին ճէզասընը իբի սէնէ թէնզիլինի իսթիհսալէ մուվաֆֆագ օլմուշ օլմասը յլա, պու գարարընը մէրգումա պիլտիրիլմէսինի գօմիսէրէ իխթար իյլէմիշ, վէ գօմիսէր տէ, հարպիեէ նազըրընը օլ պապտէքի

մէքթուպունու Տիւրիէօեէ թէպլիղ իթմէք իւզրէ, մահքիւմը մէրգումը նէզտինէ չաղըրթմըշ իտի։

Պինապէրին, նազըրը միւմայէյհ, Տիւրիէօնիւն ֆիրարընտան խապէրտար օլուր օլմազ, մէրգում ալէյհինտէ թաագիպաթ իճրասընտան տուր օլունմասընը, չինքի Տիւրիէօեէ, սէվապզը ահվալինին հիւսնի սուրէթտէ պուլունմասընտան նաչի գաթիէն աֆվ օլունտուղունու գօմիսէրէ իխթար իթտի, վէ պու սուրէթլէ Բա-տը-Շանս հագգընտա թէտապիրի լազմէ իթթիխազընա մահքիւ գալմատը. հալպու քի էկէրչի միւրատ օլունսա իտի, մէրգումուն անը իւզէրինտէ եաղըմըշ պուլունան իպարէ վէ անըն էշքեալը խուսուսիեէսի սաեէսինտէ, ախազ ու կիրիֆթինէ պիսսուհուլէ մուվաֆֆագ օլունապիլիր իտի։

Կէլէլիմ Բա-տը-Շանսա։

Մէրգում թէրսանէտէն տիշարը չըգար չըգմազ, պիր ան էվվէլ Պրէսթ շէհրինտէն հարէքէթ իթմէք իւզրէ վէսայիթ թէհարրիսինէ գարար վիրտի, չինքի գօմիսէրին էսվապընըն ղայպ օլմուշ օլմասը կէօզէ չարբտըղը անտէ, ֆիրարը քէյֆիեէթինին անլաշըլաճաղը, վէ պինապէրին կիեէնմիշ օլտուղու մէկքիւր ըսմի էսվապը չըգարմագըընը էմրի պասիրէթէ մուվաֆֆագ օլաճաղը տերքեար պուլունմագտա իտի։

Ֆագաթ մէգքիւր թէհլիքէլի էսվապը իւզէրինտէն չըգարմագըընը հէր նէ գատար չէտիտէն արզու իյլէմէքտէ իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ քէնտիսի պու էսվապը սաթամազ իտի, զիրա պու եօլտա հարէքէթի, պիր խըրսըզընգ ատտ իթտիկինտէն, պունտան տօլաեը չայեանը իթապ ու մուախէղէ ատտ օլունաճաղընը մէմուլ իթմէքտէ իտի։ Իմոի, Բա-տը-Շանս, իչպու էսվապը, գօմիսէրէ թէպլիմ իտէպիլէճէք էճնեյեէթլի պիր քիմսէեի պուլմագ իսթէմէքտէ իտի քի, գօմիսէրին շախսէն տավա իտէճէք սէպէպի գալմասընն, վէ եէնի պիր գապահաթ իչին, քէնտիսինէ գարշը հիչ պիր կիւնա թաագիպաթտա պուլունուլմասընն։

Ճիտտէն էնտիշէ վէ իզթիրապ իչինտէ պուլունանլարընն պախթը եավէր օլմասը նատիրէն կէօրիւլիւր։ Պունունլա պէրապէր պու տէֆա պախթ, Բա-տը-Շանսընն պուլունտուղու միւշքիւլ հալտէն գուրթուլմասընա եարտըմը օլտու։

Շէօյլէ քի, մէրգում, բուխասթսըզ օլան պահրիեէ նէֆէրլէրինին քէնտի մաշուգէլէրիյլէ պուշտուգլարը վարըշլարտան պիրինէ